

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Manuale Pastorum Sive Instructio Practica Neoparochorum

Dirckinck, Johann

Treviris, 1702

Caput. 21. De Paupertate Spiritûs.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-51873](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-51873)

instanter petatur, & examen particulare, de humilitatis gradibus & actibus ordine instituat. His viis obtinebitur per gratiam Dei, humilitas, quæ est fundamentum virtutum, veritas vitæ, pax animæ, despectio terrenorum: quam qui possederit, beatus erit, & Deus illum exaltabit, atque in cælo ad magnam gloriam attollet.

C A P U T XXI.

De Paupertate spiritûs Pastoris, & fuga avaritia.

PAupertas Spiritûs, & fuga avaritia, decet in primis Parochum: is enim cuius Dominus pars est, & cælum hæreditas, mundo & terrenis non debet adhærescere, nec aurum & argentum, quod S. Bernardi sententiâ, non nisi terra flava & alba est, sordidè quærere, aut avarè coacervare, aut ulli Parochianorum, occasionem querelæ & suspitionis, de tenacitate præbere; sed tam exemplo, quàm verbo, docere,

docere, id quod Thomas Kempensis l. 3. c. 4. innuit, scilicet: *Terrena despiciere, & amare caelestia, mundum negligere, & caelum totâ die ac nocte desiderare.*

Nolite thesaurizare vobis in terra, monet Redemptor Marci 6. 19. ubi fures effodiunt & furantur: sed facite vobis sacculos in caelo, quò sur non appropriat, nec tinea corrumpit. Imò tam remotos, vult esse suos Christianos, & vel maximè viros Apostolicos, ab avaritiæ labe, Apostolus; ut nec nomen proferri voluerit: Omnis avaritia, nec nominetur in vobis, sicut decet sanctos, Ephes. 5. 3. & in primis Sacerdotes & Pastores: vitium enim hoc, cor Parochi terræ affigit, plurimùm distrahit, à spiritualibus avocat, bonam famam, & zeli sinceri opinionem labefactat.

Deinde hoc avaritiæ vitium, tum frequentatis actibus, tum etiam cum ipsa ætate crescit & augetur; tamen si senecio, plus viatici, quàm viæ habeat. *Cum cetera vitia, senescant; so-*

250 *De Paupertate spiritus Pastoris*
la avaritia juvenescit, inquit S Hiero-
nymus. Ne hac anima, um Curatori
accidant, in specie sequentes defectus,
cane pejus & angue, devitare conui-
tatur,

I. Actus avaritiæ in Pastore est, ni-
mis tenaciter sua jura, præsertim stolæ
(ut vocant) exigere & extorquere,
atque instar torcularis, usque ad ulti-
mam guttam, exprimere. Memini
me ante años duo detringinta in pago
querelas audisse; Parochum & Custo-
dem ex condicto, cadaver pauperis in-
humatum reliquisse, nec sepultura ca-
remonias adhibere voluisse, nisi pri-
ùs, ipsis penderentur jura. Prò qua-
le exemplum! quale avaritiæ pro-
brum! At jura stolæ, inquiunt tuen-
da sunt & in vigore conservanda, ne
in desuetudinem abeant, idque pro-
pter successores. Frivola & calva ex-
cusatio: vel enim agrè sunt solvendo
miselli, & liberaliter condonent Pa-
stores: vel nullo modo sunt sol-
vendo pauperuli, & in eleemosy-
nam

nam donent, ac nulla fiet præscriptio.

2. Actus avaritiæ est, metu stipendii minuendi, aut salarii pendendi non admittere Sacellanum, vel Adjutorem, omnino tamen necessarium: sine quo, doctrina Christiana negligitur, sacro matutino communitas privatur, ægri solatio destituuntur, multaque, quæ ab uno solo præstari nequeunt, in consecrationibus excipiendis & aliis, prætermittuntur.

3. Actus avaritiæ est, finire, ut suppellex sacra, calices, pyxides, aliæque ad rem divinam spectantia fordescant, templum ipsum iustar fœnilis aut stabuli appareat, domus parochialis vetustate collabascant: ægri sterilescent, vineæ stipitibus, vitibusque vacuæ relinquantur; præsertim si media suppetant.

4. Actus avaritiæ est, spe lucri, quod à Cauponariis reportet, permittere symposia festivis diebus: choreas, quæ Sanctorum effato, oblectamentum tartareum sunt, non abolere;

252 De paupertate spiritus Pastoris,
aliâque peccatorum seminaria tole-
rare.

5. Actus avaritiæ est, agnatorum ni-
miam curam gerere, omnia eorum
negotia, in se suscipere, tractare & ad-
ministrare; mercimoniis & lucris in-
sistere: *Nemo militans Deo, implicat
se negotiis secularibus*, teste S. Paulo.
Quis Parochum, tot, tantisque nego-
tiis obrutum, credat, libros asceticos
evolvere Theologicis studiis vacare,
promovendæ Sacramentorum fre-
quentationi incumbere, diffidia com-
ponere, pauperes occultos adjuvare,
moribundos, ad luctam supremam
disponere? *Nulla animarum lucra
querimus, quia ad nostra quotidie vacamus.*
S. Gregorius l. 6. epist. 4.

6. Actus avaritiæ est, lites cum Pa-
rochianis querere, jura sua acrius,
quàm par est, defendere, nolle in mi-
nimo cedere, aut acquiescere. Unde
abalienantur Parochianorum animi,
abstinentur à confessione & synaxi
sacra; vel emanent, vel auribus invi-
tis,

tis, & absque fructu, intersunt concionibus; defectu benevolentia & affectus, quem vel ipse Cicero, alii- que Oratores ethnici, plurimum ad animorum motum, valere animadvertunt. At quanto boni spiritualis detrimento: & quot animarum dispendio? Sed oggerunt litigiosi ejusmodi Eucliones: Parochialia bona tueri, juramento astringimur. Audio: sed quæro: An non quoque obstructi sitis animarum vobis commissarum salutem quærere: discordias eliminare, scandala vitare, gravia peccata proscribere, plurimâque alia mala avertere, quæ ex jurgiis ac controversiis vestris, cum plebe, oriuntur? An non una anima, Jesu sanguine redempta, mundi universi pretium, omniumque temporalium bonorum valorem superat?

Est modus in rebus, sunt certi denique fines, quos ultra, citràque nequit consistere rectum. Videat ergo Parochus, quâ ratione, & quo melio-

254 *De paupertate spiritus Pastoris,*
re modo jura sua defendere valeat.
Expendat utrum plus damni, an emolumentum ex lite sua relaturus sit, praesertim si cum tota Paroecia aut cum pauperibus negotium sit. Si cum populo, similis is est urso, qui quò fortioribus est unguibus, eò debiliore est capite; unde vix unquam induci se finit, ut credat recto studio Parochum ad litem impelli, & quæ Ecclesiæ, magis, quàm quæ sua sunt querere; maximè si fundum, Domum, supellectilem sacram & alia ab eo negligi videat. Cum egenis etiam, in controversiis, lentiùs progrediendum est, cum teste S. Ambrosio, ipsorum indigentia, vel ipsa vasa sacra frangere & vendere liceat.

7. Denique omnem omnino avaritia speciem Pastor declinare studeat. S. Philippus Neri, suis tanquam rem præcipuam commendabat; si vellent fructum facere in animabus, à crumenis aliorum abstinere; nec se in Testamenta ingerere, etiam bonâ

nâ intentione, quippe præbentia suspicionum materiam; nec posse quem simul lucrari animas & res eorum. Experientia testis est. Cùm Fulco Presbyter Parisiensis Diœcesis, concionando in Gallia & Germania, conversiones admirabiles fecisset, tunc cœpit perdere opinionem sanctitatis, cùm pecuniam accumulare cœpit, pauperibus cruce signatis erogandam, ut refert Jacobus de Vitriaco in Hist. occid. c. 5.

C A P U T XXII.

De modestia Pastoris.

Parochi modestiam in tribus, scilicet vestibus, habitatione, & suppellectile, relucere oportet.

1. Modestia in vestitu & decentia servetur; ut sit habitus clericalis, quoad materiam, formam & colorem: is enim eos sui statûs, dignitatis & officii commonefacit: is apud populum illis reverentiam, autoritatémque conciliat, is à mundi periculis & illecebris